

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

1Ndz/9/2011

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L.**, bytom Š., proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Nitre**, Lomnická č. 44, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSUNR-2009-943-009 zo dňa 20.11.2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžp/8/2011 zo dňa 27.4.2011, vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Sdo/55/2011, o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom, takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, členka päťčlenného senátu Správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, **JUDr. Elena Kováčová, nie je vylúčená** z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod spisovou značkou 1Sdo/55/2011.

O d ô v o d n e n i e :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Sžp/8/2011 zo dňa 27.4.2011 potvrdil uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/3/2010-40 zo dňa 3.2.2011 o zamietnutí žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Žalobca napadol uvedené uznesenie odvolacieho súdu dovolaním doručeným krajskému súdu osobne dňa 28.6.2011. Vec bola na Najvyššom súde Slovenskej republiky zapísaná pod sp. zn. 1Sdo/55/2011.

Podaním zo dňa 3.10.2011, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 25.10.2011, vzniesol žalobca námietku zaujatosti proti sudcom správneho kolégia NS SR – JUDr. Hanzelovej, JUDr. Závadskej, JUDr. Kováčovej, JUDr. Rumanovi, JUDr. Belkovi a JUDr. Hargašovi a to z dôvodov „zákonných, právnych, existenčných a relevantne už dôvodne opodstatnených dôvodov“.

V zmysle úradného záznamu predsedníčky správneho kolégia a jej pokynu zo dňa 20.12.2011 je JUDr. Hargaš vylúčený z rozhodovania vo veci zo zákona, pretože rozhodoval v tejto veci na nižšom stupni; JUDr. Belko a JUDr. Rumana neboli určení za členov dovolacieho senátu v predmetnej právnej veci.

JUDr. Elena Kováčová sa k vznesenej námietke zaujatosti vyjadrila tak, že nemá vzťah k veci ani k účastníkom konania a necíti sa byť zaujatá.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 2 O.s.p. na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Podľa § 15 ods. 1 O.s.p. platí, že ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu môže prideliť vec inému sudcovi, ak s tým sudca, o ktorého vylúčenie ide, súhlasí; pridelenie zabezpečí náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov podľa osobitného predpisu. Ak ide

o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1. Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Podľa § 16 ods. 1 O.s.p. 1 súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Požiadavka nestrannosti súdu (sudcu) vyplýva z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 ústavy ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd a cit. ustanovení § 14 O.s.p. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a strannosti.

Možnú existenciu hore uvedeného vzťahu zaujatosti majú vnútroštátne súdy v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. vo veci Piersack proti Belgicku) preverovať zo subjektívneho ako aj z objektívneho hľadiska. V žiadnom prípade však z uvedenej judikatúry nevyplýva záver, že nesúhlas účastníka konania s aplikáciou procesných alebo hmotno-právnych predpisov konajúcim sudcom môže založiť pochybnosti o jeho nestrannosti zo subjektívneho alebo z objektívneho hľadiska.

Najvyšší súd na tomto mieste upozorňuje, že preverovanie subjektívneho hľadiska vychádza zo zistenia osobného postoja konajúceho sudcu k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom. Zo subjektívneho hľadiska je nestranný taký sudca, ktorý je podľa svojho vedomia a svedomia nezávislý na prejednávanej veci a účastníkoch sporu (ich zástupcoch) v tom zmysle, že je voči nim neutrálny, že voči nim nemá žiadne predsudky, sympatie ani antipatie, teda že účastníci sú v jeho očiach úplne rovní, a že k právnemu vzťahu, ktorý

rieši, nezískal vzťah ešte predtým, než mu vec pripadla na prejednanie a rozhodnutie, a je teda predpoklad, že bude môcť vec posudzovať úplne nezávisle a slobodne. V prípade, že sudca jednoznačne a nespochybňujúcim spôsobom vyjadril svoje vnútorné presvedčenie o svojej nestrannosti, potom sa jeho nestrannosť neustále predpokladá až do okamihu predloženia dôkazu opaku.

Z obsahu spisu sp. zn. 1Sdo/55/2011 a najmä z vyjadrenia sudkyne samotnej nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by mohli čo i len podporiť mienku žalobcu, že sudkyňa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bráni v prejednaní tejto veci jej zaujatosť.

Naopak objektívne hľadisko je založené na zistení, či sudca v každom štádiu súdneho konania poskytuje verejnosti dostatočné záruky vylučujúce akékoľvek oprávnené pochybnosti o tom, že bude v danej veci rozhodovať zaujato a v konečnom dôsledku nespravodlivo (teória zdania). Prvkom zásadného významu v otázke rozhodovania o zaujatosti sudcu je to, či obavy účastníka o nestrannosť sudcu sú reálne oprávnené, pričom uvedené obavy sa musia zakladať na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach tvrdených účastníkom.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodujúceho o námietke zaujatosti voči JUDr. Kováčovej nie sú splnené predpoklady pre jej vylúčenie z prejednávania predmetnej právnej veci. Z dôvodov uvádzaných žalobcom nevyplýva, že by zákonná sudkyňa mala vzťah k predmetnej veci, resp. k účastníkom, pre ktorý by bolo možné mať pochybnosti o jej nezaujatosti. Skutočnosti uvádzané v odôvodnení námietky zaujatosti nie sú podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky objektívne spôsobilé vyvolať dojem o názorovej inklinácii zákonnej sudkyne k niektorej z procesných strán a na základe toho aj o tom, že k prejednávanej veci má vytvorený názor.

Vzťah sudcu konajúceho vo veci je k veci samej a k účastníkom zásadne vzťahom úradným, charakterizovaným pri výkone sudcovskej funkcie tým, že sudcovia sú nezávislí a viazaní len zákonom. Iný ako takýto vzťah namietanej sudkyne k účastníkom zistený nebol, keď z obsahu spisu, ani z vyjadrenia JUDr. Kováčovej nevyplýva, že by mala k účastníkom

alebo k veci samej taký osobný vzťah, aký sa predpokladá ako podmienka vylúčenia v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) rozhodol tak, že sudkyňu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a členku päťčlenného dovolacieho senátu Správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Elenu Kováčovú nevyľúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej právnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 19. januára 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová